

ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖ

ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ СТАТИСТИК МЭДЭЭЛЭЛ /2025 оны 12 сарын байдлаар/

№	Үзүүлэлт		Нэгж	2024 он	2025 он	Өсөлт бууралт	
1	Төрсөн эх		Бодит тоо	1190	1102	-88	
2	Амьд төрсөн хүүхэд		Бодит тоо	1198	1113	-85	
3	Амьгүй төрсөн хүүхэд		Бодит тоо	3	4	1	
			1000 нийт төрөлтөд	2.5	3.6	1.1	
4	Эхийн эндэгдэл		Бодит тоо	0	0	0	
			100 000 амьд төрөлтөд	0	0	0	
5	5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл /0-4 нас 364 хоног/		Бодит тоо	23	21	0	
			1000 амьд төрөлтөд	19.2	18.9	-0.3	
6	Үүнээс:	Нялхсын эндэгдэл /0-364 хоног/		Бодит тоо	21	15	-6
				1000 амьд төрөлтөд	17.5	13.5	-4
	Үүнээс:	Нярайн эндэгдэл /0-28 хоног/		Бодит тоо	12	14	2
				1000 амьд төрөлтөд	10.0	12.6	2.6
				Нялхсын эндэгдэлд эзлэх хувь	57.1	93.3	36.2
				Үүнээс:	Нярайн эрт үеийн эндэгдэл /0-6 хоног/		Бодит тоо
	Нярайн эндэгдэлд эзлэх хувь	57.1	53.3				-3.8
	Үүнээс:	Нярайн хожуу үеийн эндэгдэл /7-28 хоног/		Бодит тоо	0	6	6
Нярайн эндэгдэлд эзлэх хувь				0	46.2	46.2	
7	Перинаталь эндэгдэл		Бодит тоо	14	12	-2	
			1000 нийт төрөлтөд	11.7	10.8	-0.9	
8	Нийт нас баралт		Бодит тоо	339	301	-38	
9	Эмнэлгийн нас баралт		Бодит тоо	81	97	16	
			Хувь	23.9	32.2	8.3	
10	Эмнэлэгт хоног болоогүй нас баралт		Бодит тоо	38	39	1	
			Хувь	46.9	40.2	-6.7	
11	Жирэмсний эрт хяналт		Хувь	91.2	91.1	-0.1	
12	Эмчлэгдсэн хүний тоо		Бодит тоо	18581	16094	-2487	
13	Ор хоног		Бодит тоо	114901	101227	-13674	
14	Халдварт өвчин		Бодит тоо	1494	1475	-19	
			10 000 хүнд	194.1	189.1	-5	

1. Эх, хүүхдийн эрүүл мэнд

1.1 Төрөлт

Аймгийн хэмжээнд 2025 оны эхний 12 сарын байдлаар 1012 эх амаржиж 1113 хүүхэд мэндэлсэн ба төрөлт өмнөх үеийн мөн үеэс 85 тохиолдлоор буурсан байна .

Амьд төрсөн 1113 хүүхдийн:

- 564 буюу 50.7% нь эрэгтэй
- 549 буюу 49.3% нь эмэгтэй

Амьгүй төрөлт 4 бүртгэгдсэн нь өмнөх оноос 1 тохиолдлоор нэмэгдсэн байна. 2500 граммаас доош бага жинтэй 53 амьд төрсөн нярай нийт амьд төрөлтийн 4.8% ийг эзэлж өмнөх оны мөн үеэс 0.9%-р нэмэгдсэн.

Төрсөн эхчүүдийн 92.2% нь эмчийн хяналтын үзлэгт 6 ба түүнээс дээш удаа хамрагдсан байна. Нийт төрөлтийн 0.2 хувийг гэрийн төрөлт эзэлж байгаа ба Даланзадгад суманд бүртгэгдсэн байна.

2025 оны 12 сарын байдлаар эхийн ноцтой хүндрэл 2 бүртгэгдсэн ба өнгөрсөн оны мөн үеэс 2 тохиолдлоор буурсан байна.

2025 оны 12 сарын байдлаар мэс заслын аргаар төрсөн эхчүүд **278 /25.2%/** эзэлж байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үеэс 3.6%-р өссөн үзүүлэлттэй байна. Нийт төрөлтийн 50 буюу 4.5 хувийг охидын төрөлт эзэлж байгаа ба өнгөрсөн оны мөн үеэтэй адил хувиар байна.

1.2 Хүүхдийн эндэгдэл

2025 оны 12 сарын байдлаар нялхсын эндэгдэл 15 гарч 1000 амьд төрөлтөд 13.5 буюу өнгөрсөн оноос 4.0-р буурсан байна. 1-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл 6 бүртгэгдсэн ба өмнөх оны мөн үеэс 4 тохиолдлоор өссөн үзүүлэлттэй байна.

0-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл (бодит тоо, 1000 амьд төрөлтөд)

	Үзүүлэлтүүд	2024-12 сар		2025-12 сар		өөрчлөлт
		Бодит тоо	түвшин	Бодит тоо	түвшин	
1	Амьгүй төрөлт	3	2.5	4	3.6	↑
2	Перинаталь эндэгдэл (Амьгүй төрсөн+168 цаг дотор эндсэн)	14	11.7	12	10.8	↓
3	Нярайн эндэгдэл (0-28 хоногтой)	12	10.0	14	12.6	↑
4	Нялхсын эндэгдэл (0-1 нас хүртэлх)	21	17.5	15	13.5	↓
5	1-5 насны эндэгдэл	2	0.9	6	5.9	↑
6	0-5 хүртлэх насны эндэгдэл	23	19.2	21	18.9	↑

- 0-1 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийг харъяаллаар нь авч үзвэл: **Гт-2, Цц-1, Цо-1, Бд-1, Бу-1, Эх-3, Но-1, Мн-1, Өо-1, ШБ-2, Бусад-1 тус тус эндсэн байна.**
- 1-5 насны хүүхдийн эндэгдлийг харъяаллаар нь авч үзвэл: **ШБ-2, Нн-1, Хү-1, Хб-1, Өо-1 тус тус эндсэн байна.**

БОЭТ-ийн хүүхдийн эндэгдлийн мэдээлэл

	Үзүүлэлтүүд	2024-12 сар		2025-12 сар		өөрчлөлт
		Бодит тоо	түвшин	Бодит тоо	түвшин	
1	Амьгүй төрөлт	1	1.0	3	3.2	↑
2	Перинаталь эндэгдэл (Амьгүй төрсөн+168 цаг дотор эндсэн)	9	9.0	6	6.3	↓
3	Нярайн эндэгдэл (0-28 хоногтой)	12	12.0	9	9.5	↓
4	Нялхсын эндэгдэл (0-1 нас хүртэлх)	12	12.0	10	10.5	↓
5	1-5 насны эндэгдэл	1	1.0	4	4.2	↑
6	0-5 хүртлэх насны эндэгдэл	13	13.0	14	14.7	↑

0-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн шалтгаан (бодит тоогоор) /БОЭТ/

Нас		Перинаталь үед үүссэн эмгэг		Уушги - зүрхний дутмагшил		Бактерт мэнэн		Осол гэмтэл		Халдварт бус суулгалт		Төрөлхийн гажиг		Менингококкцеми, тодорхойгүй		Бүгд	
		2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025
1 хүртэлх нас	0-6 хоног	8	3									3				12	3
	7-28 хоног		6													0	6
	29-өөс дээш хоногтой						1									0	1
1-5 хүртэлх настай									3						1	1	3
Бүгд		8	9	0	0	0	1	0	3	0	0	3	0	0	1	13	14

1.3 Эхийн эндэгдэл

Аймгийн хэмжээнд 2025 оны 12 сарын байдлаар эхийн эндэгдлийн тохиолдол бүртгэгдээгүй. 2018 оноос хойш эхийн эндэгдэлгүй амжилттай сайн ажиллаж байна.

3.Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний үзүүлэлт

3.1 Амбулаторийн тусламж үйлчилгээ

Аймгийн хэмжээнд 2025 оны 12 сарын байдлаар 450014 үзлэг хийгдэж өмнөх оны мөн үеэс 24036 үзлэгээр нэмэгдсэн байна. Нийт үзлэгийн 25.2 хувийг урьдчилан сэргийлэх үзлэг, 12.9 хувийг идэвхитэй хяналтын үзлэг, 1.9 хувийг гэрийн дуудлагын үзлэг тус тус эзэлж байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад идэвхитэй хяналтын үзлэг 3.2 хувиар, гэрийн дуудлагын үзлэг 0.2 хувиар буурч урьдчилан сэргийлэх үзлэг 0.8 хувиар өссөн байна.

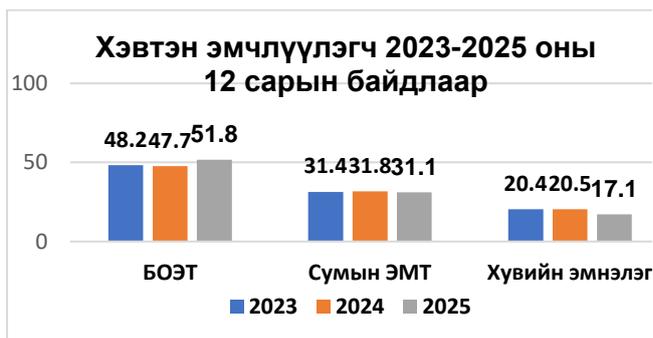
29

Эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний зарим үзүүлэлтүүд 2025 оны эхний 12 сарын байдлаар

Сум/Өрх	Нийт үзлэг	Үүнээс					Бүртгэгдсэн өвчлөл	
		Урьдчилан сэргийлэх үзлэг	Өвчний учир амбулат орт	Идэвхитэй хяналт	Гэрийн идэвхитэй	Гэрийн дуудлаг-аар	2024 онд	2025 онд
Баяндалай	6705	1518	2576	1953	508	150	1460	1816
Баян-Овоо	6011	4423	642	35	823	88	504	562
Булган	2187	374	1600	50	87	76	139	136
Гурвантэс	12414	4727	5575	2025	16	71	1790	3662
Мандал-Овоо	1622	665	744	76	8	129	447	802
Манлай	5893	2388	1939	1125	271	170	1506	1340
Номгон	4118	1785	1636	450	99	148	1066	1263
Ноён	7628	3363	2966	570	492	237	925	875
Сэврэй	3831	1704	1616	206	126	179	858	781
Ханбогд	15562	2329	12541	631	3	58	3895	2040
Ханхонгор	2539	1022	1361	20	77	59	1027	1115
Хүрмэн	3973	2281	923	173	517	79	818	347
Цогт-Овоо	9639	6136	3039	292	102	70	44	459
Цогтцэций	28644	2701	19140	4969	606	1228	5288	6120
БООТ	172566	25952	109657	31314	27	5616	53383	56944
Шимбилэг	41260	15358	13314	5483	7050	55	5867	7478
Өнө-орших	18063	4972	7940	1775	3358	18	1307	3086
Энхийн хүслэн	38153	15692	9618	5090	7728	25	4464	5500
Хувийн эмнэлэг	68077	15014	51152	1899	4	8	16120	13768
Цэргийн анги	1129	874	197	28	8	22	0	0
Нийт	450014	113278	248176	58164	21910	8486	100908	108094

3.2 Хэвтэн үйлчлүүлэгчдийн тусламж үйлчилгээ

Аймгийн хэмжээнд 2025 оны байдлаар 16094 хүн эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 2487 хүнээр буурч, нийт 101227 ор хоног ашиглаж, дундаж ор хоног 6.3 байна. Хэвтэн эмчлүүлэгч 10000 хүн амд 2090.4 болж өмнөх оны мөн үеэс 201.2-аар өссөн байна.

Нийт хэвтэн эмчлүүлэгчдийн 51.8 хувь нь БОЭТ-д, 31.1 хувь нь сумын эрүүл мэндийн төвүүдэд, 17.1 хувь нь хувийн эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлсэн байна.

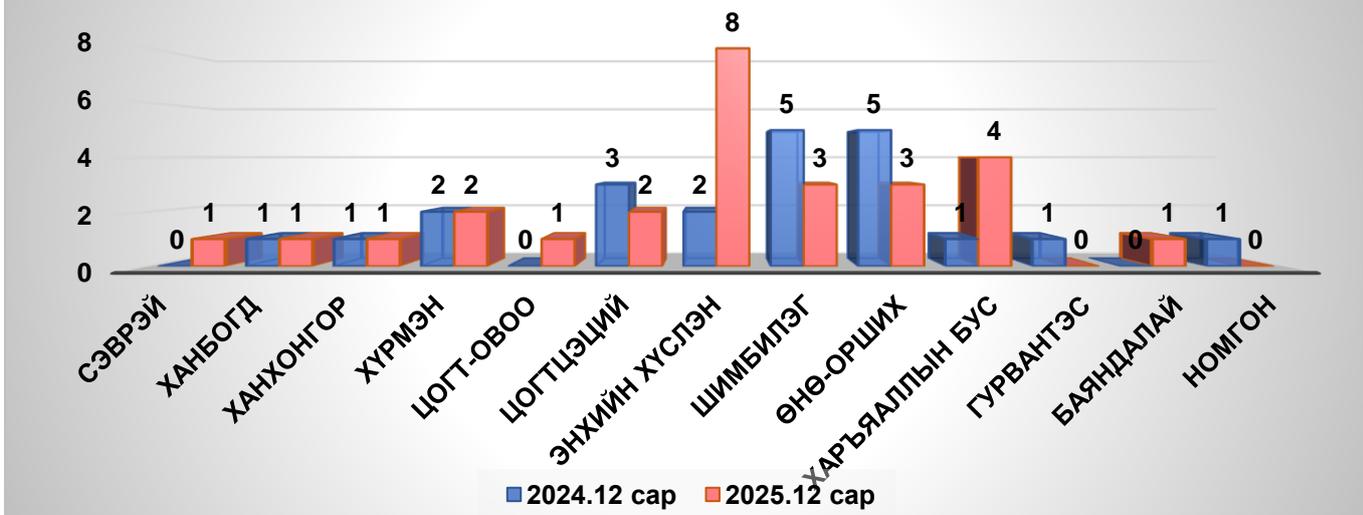
3.2.1 Стационарын тусламж үйлчилгээний зарим үзүүлэлтүүд

№	Сум/хот	Орны тоо	Орны фонд ашиглалт	Дундаж ор хоног	Орны эргэлт
1	Баяндалай	12	118.4	8.2	14.3
2	Баян-Овоо	12	130.2	6.9	19.6
3	Булган	10	80.2	7.4	11.6
4	Гурвантэс	17	144.4	5.4	25.6
5	Мандал-Овоо	9	146.3	6.8	21.1
6	Манлай	13	138.8	7.0	20.5
7	Номгон	14	96.1	6.6	14.5
8	Ноён	11	144	6.7	21.5
9	Сэврэй	12	90.2	5.2	17.3
10	Ханбогд	37	145.3	7.4	21.9
11	Ханхонгор	9	154	6.9	22.3
12	Хүрмэн	10	177.2	7.1	25.3
13	Цогт-Овоо	13	108.7	5.5	20.6
14	Цогтцэций	45	205.2	6.8	31.1
15	БОЭТ	342	147.4	6.0	24.4
16	Хувийн ортой эмнэлгүүд	110	166.0	6.6	25.1
17	ӨЭМТ-д	9	0	0	0
18	Цэргийн анги	22	0	0	0
17	Өмнөговь	707	143.2	6.3	22.8

3.3 Үр хөндөлт:

Аймгийн хэмжээнд 2025 оны 12 сарын байдлаар 389 үр хөндөлт бүртгэгдэж, өмнөх оноос 89 тохиолдлоор, 1000 амьд төрөлтөд 353.0 болж өмнөх оноос 48.7-аар тус тус буурсан үзүүлэлттэй байна. Өсвөр насны охидын үр хөндөлт- 28/7.2/% буюу өнгөрсөн оны мөн үеэс 2.6%-р өссөн байна. /Бд-1, Бо-1, Сэ-1, Хб-1, Хх-1, Хү-2, Цо-1, Цц-2, Дз/ Эх-8, Шб-3, Өо-3/, бусад газар-4/ сумдад тус тус охидын үр хөндөлт бүртгэгдсэн байна.

Охидын үр хөндөлт 2024,2025 оны 12 сарын байдлаар

Нийт үр хөндөлтийн 232 буюу 59,6 %-ийг эмээр, 157 буюу 40.4%-ийг багажаар хийсэн. Багажаар хийсэн үр хөндөлт өмнөх оны мөн үеэс 1.0%-аар буурсан бол эмийн үр хөндөлт 1.0%-аар нэмэгдсэн.

3.4.Түргэн тусламжийн дуудлага

2025 оны 12 сарын байдлаар түргэн тусламжийн 10525 дуудлага бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 126 тохиолдлоор нэмэгдсэн. Нийт дуудлагын 1450 буюу 13.8 хувийг алсын дуудлага , 833 буюу 7.9 хувийг осол гэмтлийн дуудлага эзэлж байна.

№	Сум/боэт	Түргэн тусламжийн дуудлага			Бүх дуудлагад эзлэх хувь	Алсын дуудлагын эзлэх хувь	Осол, Гэмтлийн дуудлагын эзлэх хувь
		Бүгд	Алсын дуудлага	Осол, гэмтлийн			
1	Баяндалай	150	32	16	1.4	21.3	10.6
2	Баян-Овоо	88	49	19	0.8	55.7	21.6
3	Булган	75	75	0	0.7	100	0
4	Гурвантэс	433	161	49	4.1	37.2	11.3
5	Мандал-Овоо	190	67	8	1.8	35.3	4.2
6	Манлай	232	62	22	2.2	26.7	9.5
7	Номгон	118	82	7	1.1	69.5	5.9
8	Ноён	104	61	13	1.0	58.7	12.5
9	Сэврэй	179	158	16	1.7	88.3	8.9
10	Ханбогд	270	137	56	2.6	50.7	20.7
11	Ханхонгор	350	125	10	3.3	35.7	2.9
12	Хүрмэн	241	76	6	2.3	31.5	2.5
13	Цогт-Овоо	123	64	23	1.2	52.0	18.7
14	Цогтцэций	1228	60	116	11.7	4.9	9.4
15	БОЭТ	6651	241	472	63.2	3.6	7.1
16	Шимбилэг	51	0	0	0.5	0	0
17	Өнө-орших	17	0	0	0.2	0	0
18	Энхийн хүслэн	25	0	0	0.2	0	0
19	Нийт	10525	1450	833	100	13.8	7.9

3.5 Осол гэмтэл

2025 оны 12 сарын байдлаар шинэ тохиолдол 1779 бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 49 тохиолдлоор буурсан байна.

Осол гэмтэлд өртсөн тохиолдлын 75.9% (1351) нь эрэгтэй, 24.1% (428) нь эмэгтэй байна.

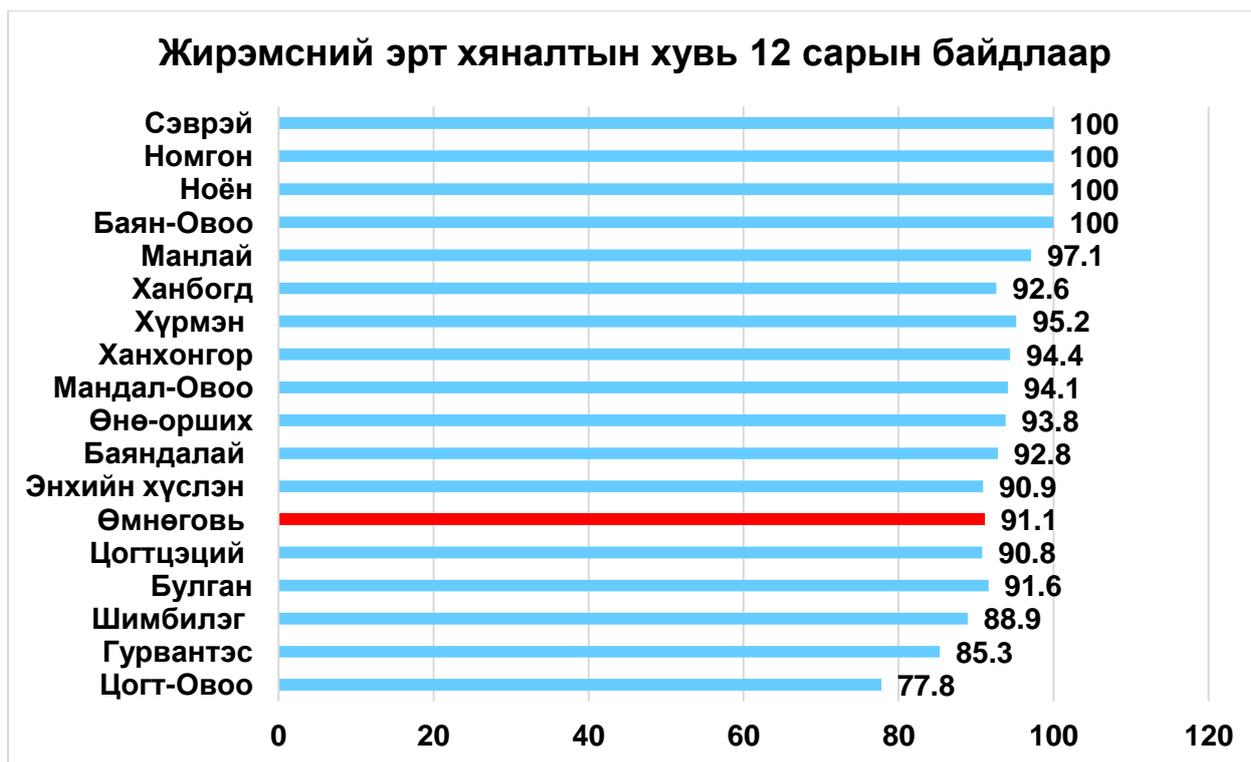

3.6 Жирэмсэн үеийн тусламж үйлчилгээ

2025 оны 12 сарын байдлаар 1344 жирэмсэн эмэгтэйчүүдийг хяналтанд авсан нь өмнөх оны мөн үеэс 94 жирэмснээр буурсан . Жирэмсний эрт үеийн хяналт **91.1% болж өмнөх оны мөн үеэс 0.1%-р буурсан.**

Жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн БЗДХ-ын шинжилгээнд хамрагдсан байдлыг авч үзвэл тэмбүү, ХДХВ халдвар илрүүлэх шинжилгээнд 100.0% хамрагдаж тэмбүүгийн халдварын 6 эерэг тохиолдол бүртгэгдэж эмчилгээнд хамрагдсан.

Заг хүйтэн илрүүлэх шинжилгээнд 92.6% хамрагдсан, трихомониаз илрүүлэх шинжилгээнд 92.1% нь хамрагдаж, эерэг тохиолдол бүртгэгдээгүй байна.

3.7 ХАЛДВАРТ БУС ӨВЧИН:

Халдварт бус өвчний 108094 тохиолдол бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 7186 тохиолдлоор, 10000 хүн амд 14040.1 болж өмнөх оны мөн үеэс 1163.6-р тус тус нэмэгдсэн.

3.8 Халдварт бус өвчний эрт илрүүлэг, үзлэгийн мэдээ

Аймгийн хэмжээнд 2025 оны 12 сарын байдлаар артерийн гипертензи эрт илрүүлгийн үзлэгт 18-аас дээш насны 18545 хүн хамрагдсан ба 42.6 хувь нь

эрэгтэй, 57.4 хувь нь эмэгтэй байна. Үр дүнгийн үзүүлэлтээр давтан үзлэгийн 121 хүнд буюу 12.7 хувьд нь артерийн гипертензи онош батлагдсан байна.

Чихрийн шижин өвчний эрт илрүүлгийн үзлэгт 35-аас дээш насны нийт 16855 хүн хамрагдсанаас 41.7 хувь нь эрэгтэй, 58.3 хувь нь эмэгтэй байна. Үр дүнгийн үзүүлэлтээр давтан үзлэгийн 38 хүнд буюу 6.9 хувьд нь чихрийн шижин өвчний онош батлагдсан байна.

Эрт илрүүлгийн мэдээ 2025.12 сар																	
Эмнэлгийн нэр	Артерийн даралт ихсэх өвчний эрт илрүүлэг			Чихрийн шижингийн эрт илрүүлэг			Элэгний хавдарын эрт илрүүлэг/15-65/			Умайн хүзүүний эсийн шинжилгээ			Хөхний үзлэгт хамрагдсан хүн			Дундаж хувь	
	хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь		
1	Баяндалай	834	267	32.0	585	151	25.8	501	610	121.8	97	84	86.6	301	185	61.5	65.5
2	Баян-овоо	797	797	100.0	931	917	98.5	951	947	99.6	79	65	82.3	251	336	133.9	102.8
3	Булган	947	408	43.1	947	408	43.1	979	408	41.7	96	22	22.9	387	210	54.3	41.0
4	Гурвантэс	2922	2403	82.2	1860	1581	85.0	1930	1974	102.3	318	135	42.5	1423	434	30.5	68.5
5	МандалОвоо	665	665	100.0	665	665	100.0	755	587	77.7	74	22	29.7	175	133	76.0	76.7
6	Манлай	978	927	94.8	857	752	87.7	1132	1039	91.8	139	110	79.1	403	315	78.2	86.3
7	Номгон	1089	568	52.2	751	484	64.4	1181	537	45.5	88	68	77.3	310	212	68.4	61.5
8	Ноён	877	894	101.9	586	658	112.3	876	942	107.5	97	73	75.3	336	343	102.1	99.8
9	Сэврэй	646	647	100.2	440	441	100.2	814	583	71.6	90	91	101.1	291	303	104.1	95.4
10	Ханбогд	2700	1084	40.1	514	754	146.7	2625	1525	58.1	1970	133	6.8	1330	253	19.0	54.1
11	Ханхонгор	918	317	34.5	616	275	44.6	970	465	47.9	94	84	89.4	321	322	100.3	63.4
12	Хүрмэн	880	880	100.0	634	777	122.6	780	622	79.7	87	43	49.4	262	219	83.6	87.1
13	ЦогтОвоо	1079	1040	96.4	640	874	136.6	1175	1102	93.8	111	56	50.5	345	306	88.7	93.2
14	Цогтцэций	2800	1422	50.8	2000	1402	70.1	3000	1681	56.0	375	135	36.0	1550	585	37.7	83.6
	Сумын дүн	18132	12319	67.9	12026	10139	84.3	17669	13022	73.7	3715	1121	30.2	7685	4156	54.1	62.0
15	Шимбилэг	3116	2241	71.9	2409	2309	95.8	3188	2087	65.5	684	231	33.8	1920	1417	73.8	68.2
16	ӨнөОрших	3116	1611	51.7	2490	1501	60.3	2527	3129	123.8	320	136	42.5	1020	576	56.5	67.0
17	Энхийн хүслэн	3052	2374	77.8	2962	2906	98.1	2105	1412	67.1	407	187	45.9	1534	1215	79.2	73.6
	Өрхийн дүн	9284	6226	67.1	7861	6716	85.4	7820	6628	84.8	1411	554	39.3	4474	3208	71.7	69.6
	Нийт дүн	27416	18545	67.6	19887	16855	84.8	25489	19650	77.1	5126	1675	32.7	12159	7364	60.6	64.5
	12 сарын өссөн	27416	18545	67.6	19887	16855	84.8	25489	19650	77.1	5126	1675	32.7	12159	7364	60.6	64.5

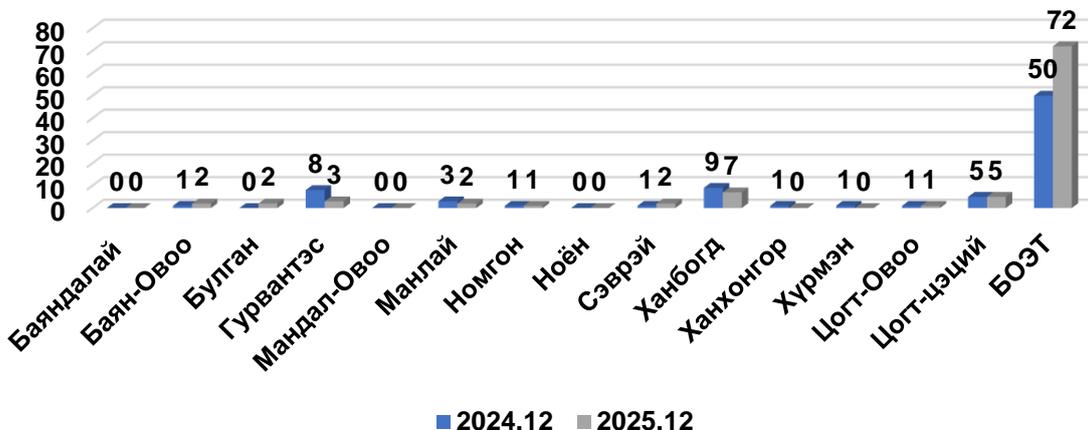
4. Хүн амын нас баралт

2025 оны 12 сарын байдлаар аймгийн хэмжээнд 301 нас баралт бүртгэгдсэн ба өмнөх оны мөн үеэс 38 тохиолдлоор буурсан байна.

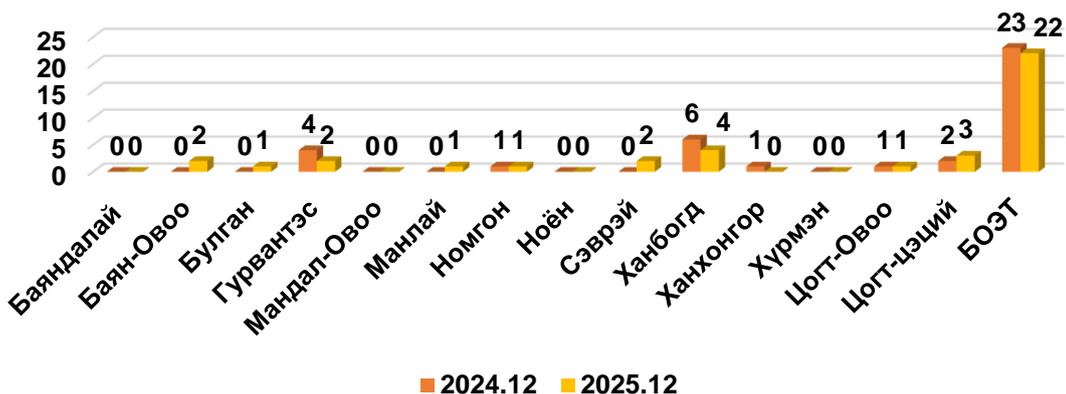
Нийт нас баралтын 185/61.5%/ нь эрэгтэй, 116/38.5%/ нь эмэгтэй байна. Нийт нас барсан хүний 16.3% нь хорт хавдар, 17.6% нь осол гэмтлийн нас баралт, 8.0% нь зүрхний шигдээс, тархинд цус харвалт зэрэг сэргийлж болох эндэгдлээр нас барсан байна.

Нийт нас баралтын 32.2% нь эмнэлэгт нас барсан ба 39 тохиолдол буюу 40.2 хувийг хоног болоогүй нас баралт эзэлж байна. Эмнэлэгт хоног болоогүй нас баралт өмнөх оны мөн үеэс 1 тохиолдлоор өссөн байна.

Эмнэлгийн нас баралт 2024,2025 оны 12 сарын байдлаар

Эмнэлэгт хоног болоогүй нас баралт 2024,2025 оны 12 сарын байдлаар

Нас баралтын түвшин 10000 хүн амд 39.1 байна. Осол гэмтэл, гадны шалтгаант нас баралт 53 бүртгэгдэж нийт нас баралтын 17.6 хувийг эзэлж байна. Өмнөх оны мөн үеэс 11 тохиолдлоор өссөн бөгөөд 10000 хүн амд ногдох осол гэмтэл, гадны шалтгаант нас баралт 6.9 байна.

Нас баралтын тэргүүлэх шалтгаан /10000 хүн амд/

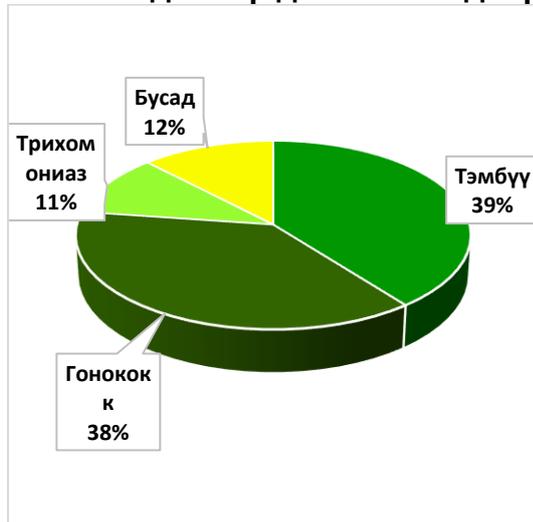
5. ХАЛДВАРТ ӨВЧИН

Халдварт өвчний 1475 тохиолдол бүртгэгдэж 10000 хүн амд 191.6 байна . Халдварт өвчний шалтгаант нас баралт -2 бүртгэгдсэн.

Халдварт өвчний бүтцийн хувьд авч үзвэл:

Нийт халдварт өвчний 575 /39.0%/-г БЗДХ, 285 /19.2%/-г салхинцэцэг, 379 /25.6%/-г улаанбурхан өвчин, 72 /4.9%/-г хоолны хордлого, 39/2.6%/-г цусан суулга, 20 /1.4%/-г улаан эсэргэнэ, 60 /4.1%/-г гар хөл амны өвчин, 8/0.5%/-г ёлом, 21 /1.4%/-г сүрьеэ, 4/0.3%/-г вируст гепатит, 5/0,3%/-г сальмонеллт, 1/0.06%/-г арьс мөөгөнцөртөх өвчин, 2/0.1%/-г халдварт эритема, 1/0,1%/-г менингококкцеми тодорхойгүй, 1 /0.06%/-г -толбот чичрэг зэрэг өвчнүүд тус тус эзэлж байна.

Бэлгийн дамаар дамжих халдвар, хувиар

Бусад халдварт өвчин

АНХААРАЛ ТАТСАН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД:

1. Жирэмсний эрт үеийн хяналт 0.1%-р, төрөлт өмнөх оноос 88 тохиолдлоор буурсан байна.
2. Амьгүй төрөлт 1 тохиолдлоор буюу 1000 амьд төрөлтөд 1.1%-р өссөн, 2500 граммаас доош бага жинтэй нярай өмнөх оны мөн үеэс 0.9%-р нэмэгдсэн.
3. 1-5 насны хүүхдийн эндэгдэл 6 бүртгэгдсэн ба өмнөх оны мөн үеэс 4 тохиолдлоор өссөн байна. Нийт эндсэн хүүхдийн 5 тохиолдол нь осол гэмтлийн шалтгаантай 1 тохиолдол нь халдварт өвчний шалтгаантай байна.
4. БЗДХ-ын 575 тохиолдол бүртгэгдсэн ба үүнээс өсвөр насны /14-19/ хүүхдийн 115 тохиолдол бүртгэгдсэн байна.
5. Халдварт өвчний шалтгаант нас баралт 2 бүртгэгдсэн байна.
6. Осол гэмтэл болон гадны шалтгаант нас баралт өмнөх оны мөн үеэс 11 тохиолдлоор өссөн бөгөөд 10000 хүн амд ногдох осол гэмтэл, гадны шалтгаант нас баралт 6.9% байна.
7. Эмнэлгийн нас баралт өмнөх оны мөн үеэс 16 тохиолдлоор өссөн үзүүлэлттэй байна.

МЭДЭЭЛЭЛ БЭЛТГЭСЭН: ХШҮМХ-ийн статистикч О.Хандармаа, Ш.Нарандалай